

SZILÁGY SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyiltér soronként 50 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, november hó 13-ikától, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Budapest, nov. 13.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér. Cartorijstól nyugatra újra visszautasítottuk az ellenség egy támadását. Ezenkívül csak tűzérési harcok voltak.

Olasz hadszíntér. A görzi szakaszon folyó nagy harcok, amelyek újra csata jellegét öltették, tegnap is tovább folytak. Az egész harcvonalon újra egymást érték a támadások, de az ellenség kétségbeesett erőfeszítései felülmúlhatatlan hősiességgel küzdő csapataink szivós ellenállásán mögöttörtek. Napközben a tolmeini hídfő is erős tűzérési tűz alatt. Egy a Vrsicen levő hadállásunk ellen intézett támadást visszavertünk.

Balkáni hadszíntér. Visegrádi csoportunk elfoglalta az ellenség előretolt állásait a Lim alsó folyásán. Az Ivanjicán tul előnyomuló osztrák-magyar csapatok elfoglalták a V. Livada és a Cervena-Ga magaslatokat. Egy másik csoport legyőzve mindazokat a nehézségeket, amelyek a magas hegyvidéktől, a hóeséstől, és a hidegtől támadtak, az Ibar és Moravica-völgy közti szakaszon rohammal foglalta el a Smrcak 1649. és a Kozutica 1512. háromszögletű ponttal jelölt fontos magaslatokat és néhány ellentámadást visszavert. Gallwitz tábornok hadserege foglalta el a Jesztrebáchegyszorosnak magaslatait és 1100 szerbet fogott el. Höfer, altábornagy.

Berlin, nov. 13.

Keleti hadszíntér. A helyzet változatlan. Elszigetelt orosz előretöréseket visszavertünk.

Balkáni hadszíntér. Az üldözés a hegyekben előrehalad. A Jasztrebác-szorosok magaslatait (Kruzevácztól délkeletre lévő hegy-csoport) csapataink elfoglalták. Több mint 1100 szerbet elfogtunk. Egy ágyut zsákmányoltunk.

A bolgár hadsereg folytatta átkelését a Moraván.

A hadműveletek sikeresen fejlődnek tovább. A Morava völgyében a djunisi pályaudvaron öt gőzmozonyt és 106 löszrel és fegyverrel megrakott vasuti kocsit, valamint más hadiszert zsákmányoltunk. Az alexináci pályaudvaron 100 vasuti kocsit zsákmányoltunk, amelyeknek legnagyobb része löszrel és dohánnal volt megrakva.

Dardanella-front: A kölcsönös tüzelés mind a három szakaszon tartott. Az Anafortaszakaszon 9-óról 10-ére virradó éjjel ellenséges őrzőerőkkel folytatott harcban a mieink veszteségeket okoztak az ellenségnek, amely kénytelen volt állásaiba menekülni. Ari-Burnu: Tűzérőgünk elhallgattatta a Korku-Dere torkolatánál felállított ellenséges tűzérőget. Szedil-Bahr: Az ellenség a balszárnynon egy aknát robbantott fel, miáltal azonban saját lövészárkai pusztultak el. Tűzérőgünk két ellenséges monitort elűzött, amelyek a szarozsi golf partjai ellen tüzelést kezdtek.

Kaukázusi-front: Őrzőerők harcain kívül

nincs jeleneni valónk. A többi fronton nincs változás.

Budapest, nov. 14.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér. A Cartorijstól északnyugatra levő ellenséges állásba betörtünk és 1500 oroszot fogtunk el és 4 géppuskát zsákmányoltunk. Rafalovkától nyugatra orosz támadásokat visszavertünk. Különben Sapanovnál lefolyt kézi gránát harcokon kívül a gyalogsági tevékenység az egész arcvonalon szünetelt.

Olasz hadszíntér: Már az új csata kezdetekor elmondották olasz hadifoglyok, hogy Görz városát ha nem sikerül elfoglalni, össze fogják lövöldözni az olaszok. Tényleg már a nagy harcok első napjaiban számos lövedék hullott a városba. Tegnap az ellenség nehéz tűzérőge a megvívhatatlan hídfőn keresztül hevesen bombázta Görzöt.

Ezalatt az olaszok eredménytelen támadásai főképen a doberdói fensik északi része ellen irányultak. A Monte San Michelétől északra arcvonalunk egy része átmenetileg az ellenség kezére került. Este ellentámadással teljesen visszafoglaltuk. Az olaszok valamennyi többi előretörését véresen visszavertük. A Monte dei sei Busitól délre levő szakasz előtt, valamint a görzi hídfő előtt már ágyutűzünk meg-hiusított minden támadási kísérletet.

Több repülőgépek bombázta Veronát.

Balkáni hadszíntér. A Kövess hadsereg sikeres hegyi harcokban tovább haladt. A visegrádi csoport heves harcok után az alsó Lim területéhez közeledett. A Javor felé vezető uton a Karagorgiev Sanac magaslatot, az Ibar völgyében a Planinea hegyhát északi lejtőjét értük el. A felső Rasina területén a vert ellenség Bruson és Plocán át visszavonult. A hadsereg e harcokban 13 tisztet és 1200 főnyi legénységet ejtett foglyul.

A Gallwitz-hadsereg az ellenséget a Toplica völgybe szorítja vissza.

Csatlakozólag a bolgár haderők mindenütt előrehaladnak. Höfer, altábornagy.

Budapest, nov. 15.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér. A Cartorisk melletti harcok tegnap teljes sikerre vezettek. A megvert ellenséget a Stryj folyóba a folyón át visszavetettük. Az ellenség sietős visszavonulásában az összes elvesztett helységeket felgyújtotta. Ezzel a Cartorisk körül vívott négy heti szivós és dicső harcok ép úgy az oroszoknak eredeti állásaikba való visszatéréséhez vezettek, mint annak idején az orosz csapatok részéről annyira reményteljesen indított áttörési kísérletek. — A Strypa-menti Siemenikoweenél tegnap bejelentett zsákmány szaporodott.

Olasz hadszíntér. Az ellenség támadó tevékenysége az Isonzó-arcvonalon tegnap talán a zuhogó eső miatt láthatóan csökkent. A doberdói fensik szakaszon ellenben hevesen tovább folyt a harc. Monte San Michele északi lejtőjén az olaszoknak sikerült nehéz tűzérőgei tűz által tűtőtt részen állásunkba behatolni. Nagy ellenséges erőket, amelyek este ezen betörési helytől északra támadást kezdtek, véresen visszavertük. Ezután ellentámadásunk következett, amelylyel harcvonalunk elvesztett részét teljesen visszafoglaltuk és az ellenségnek rendkívül súlyos veszteségeket okoztunk. Az olaszoknak Monte dei Sei Busi ellen intézett erős támadása is összeomlott, csak úgy, mint a korábbi valamennyi

támadás. Görz bombázásával az olaszok eddig 58 polgárembert megölték, 50-et megsebesítettek és mintegy 300 házat és csaknem az összes templomokat és kolostorokat súlyosan megromgálták. Egyik repülőrajunk Veronára újabb számos bombát dobott.

Balkáni hadszíntér. Összes hadseregeink üldözik az ellenséget, amely csak egyes helyeken fejt ki ellentállást. Visegrádi csoportunk a montenegróiakat a Lim folyón tul visszavetette és elérte Sokolovicet, valamint az ettől keletre emelkedő magaslatokat. — Kövess hadserege ismét 850 szerbet ejtett foglyul és 2 gépfegyvert zsákmányolt. A Toplica-völgyben elértük Prokupliet. Höfer, altábornagy.

Berlin, nov. 15.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről; Ecurietől északnyugatra egy 300 m.-nyi kiszögellő francia árkot heves harc után elfoglaltunk és állásunkkal egyesítettünk. A harcvonal többi részén nem volt jelentős esemény.

Keleti hadszíntér. Hindenburg tábornagy hadserege Smorgon vidékén az oroszoknak egy résztámadása súlyos veszteségeik között állásunk előtt összeomlott. — Lipót bajor herceg hadserege: Nincs ujság. — Linsingen tábornagy hadserege: Csatlakozólag a Podgajciemelnél, az ellenséges vonalba történt betöréshez német és magyar-osztrák csapatok tegnap az orosz hadállásokat a Stry nyugati partján az egész kiterjedésükben megtámadták. Az oroszokat visszavetettük. A nyugati partot megtisztítottuk tőlük.

Balkáni hadszíntér. Az üldözés mindenütt tovább halad. Tegnap összesen 8500 hadifoglyot és 12 ágyut szállítottunk be. Köztük a bolgár csapatok mintegy 7000 embert és 6 ágyut.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, nov. 16.

A bolgár távirati ügynökség jelenti Szófiából: A hadműveletek reánk nézve az összes frontokon kedvezően alakulnak. Prokuplje közelében csapataink 480 láda tűzérőgei municiót, 220 láda gyalogsági löszert, 12 kocsi különféle hadiszert, 16 pontont és más hidászfelszerelést zsákmányoltunk. Karasu nyugati partján, Voleztól délre, ellentámadásunk a franciákat teljesen visszavetette a folyó keleti partjára, hol csapataink ellenállhatatlan bátorsággal véghez vitt támadással a „Szimarica” hangjai mellett rohammal elfoglalták a franciáknak hatalmasan megerősített állásait.

Budapest, nov. 16.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér. Nincs ujság.

Olasz hadszíntér. A doberdói fensik északi szakasza a legmakacsabb harcok színhelye volt. A Monte San Michele körüli hadállások mindkét oldalán éjjel-nappal folyik a harc. E hogy északi lejtőjén az olaszok ismételt behatoltak harcvonalainkba, de az esti órákban sikerült az ellenséget onnan csaknem teljesen elűzni. San Martin szakaszon is folynak még a közelharcok. A görzi hídfő előtt az ellenségnek egy, a Podgora-magaslat ellen intézett támadását visszavertük.

Balkáni hadszíntér. Gorazde mellett, a montenegrói határon csatározás folyik.

Szerb hadszíntér. Az üldözés mindenütt előre halad. Osztrák-magyar csapatok elérték Uvác vidékét. A Cigota Planinát és a Jávor magaslatokat. Kövess tábornok egy német hadoszlopát a Kraljevóból Novibazárba vezető út mindkét oldalán elnyomulva, birtokába vette Ursot. Az odább keletre előnyomuló osztrák-magyar csapatok Babicánál áthaladtak a Raskán. A kuremljai uton rohammal elfoglalták a Loca hegyen, Ranicától keletre levő szerb eláncolt állásokat. Ott a védőcsapatokat, 3 tisztet és 110 főnyi légénységet elfogtuk és 1 géppuskát zsákmányoltunk. Német és bolgár hadosztályok észak és kelet felé Kuzsumlja több utvonala csomópontjához közelednek. Höfer, altábornagy.

Berlin, nov. 16.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérrel: A franciák háromszor is megkísérelték, hogy a nov. 15-én Ecurieltől északkeletre tőlük elvett árkot ismét visszafoglalják. Valamennyi kísérletük meghiúsult. A harcvonal többi részén különböző szakaszon folyt tűzérési és aknabarackok kívül lényeges esemény nem történt. Az ellenség tűzereje lőtte Letat. Az október 22-től november 12-ig terjedő időben a lakosság közül 23 halott és 55 sebesült esett a lövetés áldozatává. A katonákban kárt nem okozott.

Keleti hadszíntér. A helyzet az egész vonalon változatlan.

Balkán hadszíntér. Az üldözés erőteljesen halad előre. Tegnap több mint 1000 szerbet elfogtunk, 2 gépfegyvert és 3 ágyút zsákmányoltunk.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A bankjegyeknek és váltópénz- érmeknek forgalomból való ki- vonása tárgyában

a belügyminiszter valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjéhez következő körrendeletet intézte:

Folyó évi június hó 17-én 20,235—1915. B. M. eln. sz. körrendelettel intézkedtem aziránt, hogy a váltópénz-érmek felhalmozása és elrejtése ellen a köznépi tájékoztatása és felvilágosítása céljából minő intézkedések foganatosítandók. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a lelkészek és tanítók, a kereskedelemügyi miniszter pedig a kereskedelmi és iparkamarák útján, hasonló irányú tevékenység kifejtése iránt intézkedett.

Sajnálatos jelenség, hogy ezek a széles körben foganatosított intézkedések nem vezettek a kívánt eredményre, mert a lakosság nagy része még mindig felhalmozza és elrejtve tartja az arany- és ezüstérmeket, sőt a nikkel- és bronz-váltópénz-érmeket is, dacára annak, hogy csapataink ragyogó teljesítményei folytán ellenségeink az országból teljesen kiűzettek, sőt az ország határain túl viasszaszorítottak, úgy hogy országunk ellenséges betörések ellen ma már teljesen biztosítva van és az ország belsejében a kereskedelmi forgalom békésen és nyugodtan bonyolódik le.

Habár a háború következményeitől való túlzott félelem és az ellenséges betörések miatti aggodalom, valamint egyes vidékeken a rögtöni menekülésre való kényszer, amelyek a félénk és kishitű embereket a pénzérmek felhalmozására és elrejtésére indították, ma már okul még

az ilyen kishitűek előtt sem szolgálhatnak, úgy látszik, hogy a pénzérmek felhalmozása és elrejtése még mindig nem szűnik, aminek oka a fentemlített félelem okozta megszokás hatalmában, a rossz példa követésében és abban a körülményben keresendő, hogy a köznépi, amely a jelenlegi rendkívüli viszonyok közt aránylag tetemes pénzüsszegek fölött rendelkezik, nem bír a célszerű pénzkezelés ismeretével.

Ismeretes, hogy különösen a mezőgazdasággal foglalkozó néposztályoknak a mezőgazdasági termékek szokatlanul magas ára, nemkülönben a hadsereg részére igénybevett eszközök és jószágok értékének készpénzzel történő kifizetése következtében szokatlanul nagy pénzüsszegek jutottak birtokába és az a körülmény, hogy ezek a körök nincsenek hozzászokva bankszerű pénzkezeléshez, most sokkal nagyobb mértékben válik érezhetővé, mint a rendes békés viszonyok között, mert most sokkal több pénz léven kezeik között, a pénzforgalmi eszközök nagyobb mennyisége válik áldozatává a pénzfelhalmozás szokásának. Ehhez járul még az is, hogy a férfiak nagy része, akik békés állapotok között a pénzt kezelni szokták, ma katonai szolgálatot teljesítenek és a gazdaság vezetése sok esetben nagyjából az asszonyokra hárul, akik azután részben aggodalomból, részben tapasztalatlanságból a kezök közé került összes pénzt gondosan elrejtik.

Ezek a körülmények, amelyek pedig főként a mai váltópénzhiánynak, még kellemetlenebb következményekkel járhatnak akkor, ha a földmiveléssel foglalkozó lakosság az idején értékesítéséből befolyó tekintélyes mennyiségű pénzt ismét felhalmozza és elrejt. Ennélfogva idejében gondoskodni kell a lakosság legszélesebb rétegeinek kellő felvilágosításáról abban az irányban, hogy a pénz felhalmozása és elrejtése különösen a mai háborús viszonyok között, úgy az egyeseknek, mint az összeseknek érzékeny károkat okoz és emellett még hazafiatalan cselekedet is. A felhalmozott pénz ugyanis nemcsak nem kamatozik, hanem ki van téve a megsemmisülés veszélyének is. A korábbi idők tapasztalatai is igazolják, hogy a felhalmozva otthon tartott pénz nagy része lopás, rablás, tűzkár következtében megsemmisül és a félretett papírpénzt a bankjegyeket egerek rágták el, avagy hogy a pénz rejtékhelye örök feledésbe ment.

Ezzel ellentétben, ha a pénz adósság törlesztésére fordítatik, megkönnyebbülnek a tulajdonosok terhei, ha pedig bizalomra méltó hitelintézeteknél elhelyeztetik, vagy hadikölcsönkötvények vásárlására fordítatik, a tulajdonos örökre biztosítva van a megsemmisülés veszélye ellen, sőt a magas kamatok révén tetemes jövedelemre tesz szert.

Utasítom ennél fogva polgármester urat, hogy a nép kellő felvilágosítására különös gondot fordítson és összes befolyásának felhasználása mellett igyekezzék a bankjegyek és pénzérmek felhasználását megszüntetni, vagy legalább a lehetőséghez képest korlátozni és odahatni, hogy az elrejtve tartott pénz — ha adósságok fizetésére fel nem használtatik, — forgalomba hozzásék, illetőleg gyümölcsözően elhelyeztessék.

Ennek a célnak elérhetése végett vegye polgármester ur igénybe a lelkészek, tanítók, tekintélyesebb polgárok, községi előjárók, egy- szóval az összes e tekintetben figyelembe jöhető közreműködését; kezdeményezze, hogy a takarékpénztárak, szövetkezetek, egyéb intézetek és társadalmi egyesületek ily irányban szintén indítsanak akciót, ezek működését teljes erővel támogassa, igyekezzék odahatni, hogy a haszon nélkül heverő pénz ismét forgalomba

kerüljön és támogassa tanácsos és tettel a lakosságot, heverő pénzeinek gyümölcsöző elhelyezésében.

Igen jó hatással lenne e mozgalom sikeres keresztülvitele érdekében mindenki által megérthető módon reámutatni arra, hogy a hadikölcsön kötvényeket a szelvények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek (állami pénztárak és adóhivatalok, postatakarékpénztár, egyes nagyobb budapesti bankintézetek) és az osztrák-magyar bank főintézetei és fiókintézetei költségmentesen megörzik és kezelik, ugyancsak arra is, hogy a takarékbetétek fenntartással is elhelyezhetők, minél fogva ezek az értékpapírok különösen biztosíthatók a jogtalan eltulajdonításból eredhet minden károsodások ellen.

A propaganda érdekében az előadottakon kívül különösen a következő szempontokra hívom fel figyelmét:

I. Az ezüst, nikkel és bronz váltópénz- érmeket illetőleg.

A pénzfelhalmozás különböző faja között legkevésbé indokolt és a közre nézve a legkárosabb a váltópénz-érmek elrejtése.

A váltópénz-érmeknek vagyonbiztosítás céljából való összegyűjtése teljesen céltalan és egyedül csak arra alkalmas, hogy ezeknek a forgalomból való kivonása által a pénzforgalomban zavarok idéztessenek elő. Az által ugyanis, hogy egyes helyeken a váltópénz-érmek nagy mennyiségben összegyűjtetnek és a forgalomból elvonatnak, váltópénzhiány áll elő, nehézségek támadnak a pénzváltásnál és bérfizetéseknél, mi a lakosság körében nyugtalanságot és bosszankodást idéz elő és úgy a munkaadóknak, mint a munkásoknak kellemetlenséget és nehézségeket okoz.

Uj érmeknek kiverése nem segít a bajon, mert a tapasztalás szerint az új fényes pénz különösen kedvelt tárgya a pénzgyűjtésnek és elrejtésnek, még olyan egyének részéről is, akik különben érmek elrejtésével nem foglalkoznak.

II. Bankjegyeket illetőleg.

A napi szükségletnél nélkülözhető bankjegyeknek takarékpénztárban, bankokban, vagy szövetkezetekben volna helyük, ahol kamatozó betétként lennének elhelyezendők.

A ládafiába zárt, vagy a harsnyaszárba dugott pénz holt tőke, nem kamatozik és a közgazdaságnak sem használ. A hitelintézetek kezében, vagy a hadikölcsönre történő jegyzés esetén azonban a bankjegy átváltozik jelzáloggá, hitellé, váltóvá stb. és megtermékenyíti a közgazdaságot.

A hitelintézeteknél ma elhelyezett összegek nem esnek a moratórium rendelkezése alá, tehát más önkéntes megegyezés nem jött létre a betevő és a hitelintézet között, a betét bármikor felmondható és igénybevehető.

Mindenekfelett ajánlatos, hogy a mai viszonyok között megtakarított pénzeszeleget hadikölcsönbe fektetessenek, amely a jegyző félnek 6%-ot meghaladó teljesen biztos jövedelmet hoz, sőt ha a kölcsönkötvények a visszafizetés időpontjáig megtartanak, még tőkenyerességet is biztosít.

Állami érdek, hogy a megtakarított pénzeszeleget a hadikölcsönjegyzés lezárása után is hadikölcsönbe fektetessenek be, mert az által a hadikölcsönkötvények forgalmi értéke emelkedik és állandósul. Aki eddig elmulasztott hadikölcsönt jegyezni, tegye jóvá mulasztását a legközelebbi jövőben.

III. Az aranyat illetőleg.

A hadviselés egyik legfontosabb és nélkülözhetetlen eszköze az arany, minden hadviselő

Magyar termékek! Szolyvai és Polenai

Különleges szer gyomorbaj és kösvény ellen.
Orvosi szaktekintélyektől legméltóbban ajánlva kösvény, hólyag s vizeleti szervek bántalmánál, vesebajoknál, cukros hujár, a torok s tüdőszervek bajainál, epekő és gyomormegbetegedéseknél. Egészségeseknek kitűnő ízű, igen üdítő ásványvíz bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve.
13— Csira- és vasmentes.

LUHI

Erzsébet-forrás. Tiszta égvényes ásványvíz.

Kitűnő ízű, igen üdítő ásványvíz, bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve. Orvosi szaktekintélyektől legjobban ajánlva gyomorbántalmak, étvágytalanság, gyomorégés, köhögés, rekedtség s a vizeleti szervek bajainak esetében. Kapható minden fűszerkereskedés, kávéház és vendéglőben.

Megrendelhető:

Schönhorn-Buchheim gróf

SZOLYVA. (Bereg megye.)

uradalmának ásványvíz-berlőségénél

állam különös gondot fordít ennél fogva arra, hogy jegybankjának aranykészletét szaporítsa. Ebben a tekintetben is különösen nagy eredményt ért el a Német Birodalom. Ott a legélénkebb mozgalom indult meg a népesség minden rétegében, hogy minden aranypénz a birodalmi bankba beszovaltassék és bankjegyekért becserelessék. Több 100 millió márka értékű aranypénz folyt így be a német-birodalmi bank pincéjébe.

Lelkészek, tanítók, városi és községi alkalmazottak versenyeztek abban, hogy minél nagyobb mennyiségű aranyat szállítsanak be a birodalmi bankba. Iskolás gyermekek jártak házról-házra aranyat gyűjteni és bankjegyek ellenében becsereálni.

Ne maradjunk tehát mi sem vissza, kövessük Németország példáját. Ambár mi nálunk jóval kevesebb arany pénzérme volt eddig is forgalomban, mint Németországban, mégis szükséges, hogy az, ami még egyesek kezei között van, mind az osztrák-magyar bankba kerüljön.

Elsősorban a községi előjáróságok feladata a lelkesek és tanítók által támogatva a lakosságot ezen hazafias kötelességről felvilágosítani, az aranyérmeiket bankjegyekért becsereálni és az aranyat az osztrák-magyar bank legközelebbi fiókjába beszállítani.

Felhívom polgármester urat, hogy a bankjegyek és váltópénzérme forgalomba bocsátásának egyéni, valamint közérdekű előnyeiről úgy az összes közigazgatási hatóságokat, mint a társadalmi szerveket és alattvalókat tájékoztassa és teljes igyekezettel hasson oda, hogy ebben a mozgalomban való részvétel úgy a hatóságoknak, mint az egész társadalomnak hazafias kötelessége.

Meghagyom végül polgármester urnak, hogy e rendelet végrehajtása iránt azonnal intézkedjék és tett intézkedések eredményéről legkésőbb folyó évi november hó végéig tegyen hozzám jelentést. Budapest, 1915. évi október hó 16-án. Sándor János s. k.

Városi közgyűlés.

Szilágysomlyó r. t. város képviselőtestülete folyó évi november hó 13-án tartotta meg második rendes közgyűlését, melyben a következő határozatok hoztak:

A segélyezési alap létesítését kimondó képviselőtestületi határozatot jóváhagyó vármegyei törvényhatósági határozat tudomásul vétetett.

A város szervezeti szabályrendelete a vármegyei törvényhatósági bizottság által módosítás végett küldetvén vissza, — a módosított szabályrendeletet a vármegyéhez jóváhagyás végett újból beterjesztette.

A módosított piaci helypénz szabályzatot jóváhagyás végett újból felterjesztette.

A III-ik hadikölsön kötvények aláírására — a város által kezelt különböző alapok terhére — 15,000 koronát szavaztak meg.

Polgármester előterjesztésére a város sürgősebb kiadásai — ezek között a magurai faki-termelés költségei — fedezésére 12,000 korona függő kölsön fölvételével a polgármester megbízott.

A város háztartási pénztárának 1916-ik évre szóló költségvetését 259,043 korona 54 fillér szükséglettel, — 157,210 korona 73 fillér fedezettel és a kimutatott 92,574 korona 28 fillér adóalap után kivetendő 110%-os községi pótdóval fedezendő 101,832 korona 84 fillér hiánnyal, — a szegényalap költségvetését 5294 korona szükséglettel, — ugyanannyi fedezettel, — a közuti-alap költségvetését 14,447 korona 86 fillér szükséglettel és ugyanannyi fedezettel, — a tisztii nyugdíjalap költségvetését pedig 9907 korona 88 fillér szükséglettel és ugyanannyi fedezettel megállapította.

Az elhagyott gyermekek segélyalapjának 1914. évi zárszámadását 2197 korona 47 fillér érték, 3586 korona 60 fillér készpénz bevétellel, 2014 korona 60 fillér érték 3686 korona 60 fillér készpénz kiadással, 176 korona 87 fillér érték pénztári maradvánnyal, 1149 korona készpénz 176 korona 87 fillér érték cselekvő vagyonnal, 1325 korona 87 fillér szenvedő vagyonnal és 1187 korona 47 fillér készpénz szen-

vedő vagyonnal elfogadta és jóváhagyás végett felterjesztetni rendelte. A gyámpénztár 1913. évi számadását a kiskorúak követelésének 70,137 korona 19 fillérben, — ezzel szemben a gyámpénztári fedezetet 75,535 korona 15 fillérben s így a tartalékalapnak 5397 korona 96 fillérben és a tartalékalap kamatjövödelmének 312 korona 72 fillérben megállapításával, egyben az utóbbi összegnek az elhagyott gyermekek segélyalapja javára tett átutalásával helybenhagyta.

Több magánosokat érdeklő kérelmek, segélyezések elintézése után a közgyűlést az elnöklő Donogány János polgármester befejezettnek jelentette ki.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Használjunk hadisegély-bélyegeket!

— Kérelem városunk áldozatkész közönségéhez! Adakozzunk dicsőségesen küzdő magyar katonáink részére, hogy a közelgő szent karácsony ünnepét meleggé, otthonossá varázsoljuk a hazától távol, a szabadságért harcoló testvéreinknek. Kérjük a szülőket és minden jóakarókat, támogassák mozgalmunkat és gyűjtésünk sikerét szent lelkesedéssel biztosítsák. Adományokat hálás köszönettel fogad az állami elemi iskola tantestülete.

— Dr. Éltető Géza, vármegyénk köztestületben álló aljegyzőjét leverő gyász érte. Szeretett neje, kivel tizenhat éven át élt boldog házasságban, e hó 9-ikén Zilahon elhunyt. Temetése nagy közönség részvéte mellett ment végbe.

— Hősi halált halt az orosz harctéren Kapeller Zoltánnak, a zilahi kir. törvényszék bírájának legnagyobbik fia, Kapeller Béla joghallgató, a cs. és kir. 51-ik gyalogezred tartalékos kadettja, a vitézségi érem tulajdonosa, életének 21-ik évében.

— Meghívó. A szilágysomlyói József szanatórium főkegyesület tagjait, valamint a nemes célú egyesület iránt érdeklődő más urakat és urhölgyeket is van szerencsém november hó 28-án d. u. 3 órára a helybeli áll. elemi iskolába újjászervezködő közgyűlésre tisztelettel meghívni. Szilágysomlyón, 1915. november 16. Elnök helyett: V. Balás Zsigáné, alelnök.

— Iskolai ünnepély. Dicsőült Erzsébet királynén emlékére folyó hó 19-én d. e. 11 órakor kezdődőleg az áll. polg. leányiskola tantestülete s növendékei gyászünnepélyt rendeznek, melyre az igen tisztelt szülőket és érdeklődőket ez uton hívja meg tisztelettel az igazgatóság. Az ünnepély műsora következő: 1. Szózat. Éneklik az összes növendékek. 2. Sirasátok Nagyszonyunk. Kertész Albertől. Szaválja: Krausz Piroksa I. o. t. 3. Emlékbeszéd, tartja: Rohn Ilona tanítónő. 4. Gyászdal. Éneklik az összes növendékek. „In memoriam“, ifj. Zajzon Bélától, szaválja Horváth Katalin IV. o. t. 6. Himnusz. Éneklik az összes növendékek.

— Távbeszélő forgalom megnyitása. Kereskedelemügyi miniszter 76,824. számú rendeletével megengedte, hogy a helyközi távbeszélő forgalom minden fajta beszélgetésre nézve az alább felsorolt áramkörökön és az azokba kapcsolt központokhoz csatlakozó környékbeli és törvényhatósági hálózatok közt újból életbe léphessék. Az áramkörök a következők: 2163 Miskolc—debreczeni, 2071 Budapest—gyöngyösi, 2068 Budapest—egri, 2205 Békéscsaba—gyulai, 2182 Budapest—kecskeméti, 2207 Nagyváradi—békéscsabai, 2169 Beregszász—munkácsi, 2032 Pozsony—hegyeshalmi, 2128 Pozsony—győri, 2060 Győr—csernai, 2137 Poprád—iglói, 2135 Kassa—iglói és 2102 Budapest—rózsáhegyi. Megengedte továbbá, hogy oly vármegyékben, ahol az általános távbeszélő forgalom engedélyezve van, az illető vármegye területén belül váltandó távbeszélgetések nyilvános távbeszélő állomásokról is kezdeményeztessenek, illetve ilyenek, oda is intéztessenek.

— Az első hó. Hetek óta tartó barátságtalan esős időjárás után lehült a levegő és november 17-ikére virradólag megérkezett az

első hó. De nemcsak úgy mutatódna szállingózott egy-két pelyeg, hanem pár centiméterre a mezei földeket is beletpte, napközben pedig sűrűn hull és ugyancsak erőlködik, hogy az utca sarát betakarja. Bárhogy is elvagyunk rá készülve, hogy novemberben már megérkezik a havazás, — az első hó mindég bizonyos kellemetlen meglepetés szokott lenni. Most meg éppen nem látjuk szívesen télapó előhírnökét, kivált ha állandó vendég akar maradni. A mezei munkák a sok esőzés miatt nagyon megkéstek. A szőlők nagyon kevés kivétellel fedetlenek. Őszi vetés alig van fölannyi, mint a múlt őszkor. Sokan arra számítottak, hogy tengeri után vetnek, de a késői tengeritörés, a hosszas esőzés miatt a földek nemcsak vetetlen, de takarítatlanul és szántatlanul maradtak. Ha még nem kapnak néhány heti szép időt, a jövő évi aratás gyenge eredménnyel biztat. — Szerdán egész nap és egész éjjel erősen havazott. Vastag hóréteg mindenfelé. Metsző hideg, szeles idő.

— Hadikölsön-jegyzések. Az Osztrák-Magyar bank szilágysomlyói fiókintézeténél a harmadik magyar királyi hadikölsönre jegyeztek: dr. Nádudvary Jenő 40,000 K., — Tarpay Miklós (Zilah) 37,000, — dr. Ruszka Ignác (Zilah) 25,000, — Freimann Lőrinc (Ilosva) 25,000, — Goldglancz Jónás 13,000, — Brandt József 10,000, — Margittai takarékpénztár 10,000, — Herschli Jakabné 10,000, — Merk János 10,000, — Krasznamegyei takarékpénztár 10,000, — Ruszka Kálmáné 8000, — Vöröskereszt-egylet 8000, — dr. Veress László (Tasnád) 6000, — Veress István 5000, — Róth Izidor 5000, — Gyöngyössi Ferenc 5000, — dr. Bölöni Zoltán (Zilah) 4000, — Donogány János 3000, — Kohn Adolf 3000, — Moldován György 2500, — Stern Testvérek 2000, — Herschkovits Lipót 1500, — Páll Sándor 1200, — Sámuel Salamonné 1000, — Czuckerman Jakab (Lompért) 1000, — Kálmán Ferenc 600, — Kepecs József (Ilosva) 600, — Simon Gergely 600, — Rigó Árpádné 400, — Nagy Mariska 400, — Klein Sámuel 400, — Sámuel Elek 400, — Kemény Géza 400, — Vámos Edéné 350, — Leitner Ilonka (Ilosva) 300, — Illés Róza 300, — Juhász János (Leicsmér) 200, — Oegár János (Somlyócséhi) 300, — Szilágyi János és neje (Leicsmér) 200, — Sziszek Sándor 200, — Juhász Ferenc (Leicsmér) 100, — Molnár Bálint (Leicsmér) 100, — Horváth Imre 100, — Horváth Katalin 100, — Schwartz M. Miklós 100, — Nádudvary Jenőke 50, — összesen 252,400 korona. — Az első hadikölsön összege 132,900 korona, — a második hadikölsöné 159,150 korona.

— Értesítés. Az Apollo mozgósínház tudatja a közönséggel, hogy szerdai előadásait pártolás hiánya miatt kénytelen volt beszüntetni. Ezentúl csakis szombaton és vasárnap tart két-két előadást, kitűnő műsorral.

Legujabb!

Budapest, nov. 27.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér. Nincs ujság. Olasz hadszíntér. Tegnap a görzi szakaszon nem voltak nagyobb arányú gyalogsági harcok. Az előző napokhoz arányítva, az olasz tüzérség is kisebb tevékenységet fejtett ki. Tegnapelőtt egyik repülőrajunk Bresciára bombákat dobott. A repülők erős tüzvészét figyeltek meg.

Balkáni hadszíntér. A Szandzsák határán küzdő osztrák-magyar csapatok az utolsó montenegrói utóvédeket is visszavetették a Limen tul. A szerbek üldözése mindenütt folyik. A Sjenica felé előnyomuló osztrák-magyar hadoszlop kiüzte az ellenséget a Javortól északra levő szívesen védelmezett hegyi állásaiból. Kövess tábornok német csapatai tegnap este Raskától fél napi járásra voltak. Kursljeben utcai harcok fejlődtek ki.

Berlin, nov. 17.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről. A harcavonal elszigetelt pontjain folyt tüzérségi és aknaharcoktól eltekintve, semmi lényegesebb esemény nem történt.

Keleti hadszíntér. Orosz torpedórombolók tegnap lötték a Kurland északi csucsán fekvő Petraget és az attól délnyugatra elterülő vidéket. Egyébként a helyzet változatlan.

Balkáni hadszíntér. A hegységben az üldözés tovább halad előre. A szerbek sehol sem tudtak említésre méltó ellentállást kifejteni. Több mint 2000 fogoly, 1 géppuska és 2 ágyu maradt kezünkön.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Óvjuk meg a lövészárookban küzdőket.

Soha nemesebb, magasztosabb és fenköltebb célt egyesület ki nem tűzött, mint a gróf Andrássy Gyuláné kormányzó elnök és Bán Dezsőné ügyvezető elnök, valamint a társadalom több jeles és kiváló tagjának közreműködése alatt álló „Uránia” Országos Nővédő Egyesület.

Elhatározta ugyanis, hogy megvédi a lövészárookban küzdőket, fiainkat, férjeinket, testvéreinket és véreinket a zord téli idők szeszélyétől, nedvességétől és fagyától.

Az elmúlt háborus év tapasztalatai arra indították az „Uránia” Országos Nővédő Egyesületet, hogy a harcúterén küzdők számára a legmegfelelőbb és legnélkülözhetetlenebb szeretetadományt nyújtsa, gondoskodik arról is, hogy közvetlenül juttassa el a frontokon küzdőkhez s e célból külön autókön szállítja a szeretetadományokat a harcúterre.

Ezen szeretetadomány egy gondosan összeválogatott doboz, melynek felső lapján az adományozó, illetve az adományozók, avagy az adományhoz hozzájárultak nevét és pontos címét is megjelöli és tartalmazza a katonáknak a tél beálltával feltétlen szükségelt melegítő, fagy ellen biztosító és számos egyéb hasznos és nélkülözhetetlen cikkeket, továbbá dohányt, cigarettapapírt, levelezőlapokat és egy gróf Andrássy Gyula előszavával ellátott háborus emlékkönyvet is.

Egy ilyen doboz 4 koronába kerül, hogy pedig mindenki hozzájárulhasson és lehetőleg minden, velünk szövetséges katonáknak jusson, arra kéri az egyesület a nagy magyar társadalmat, járuljon mindenki tehetségéhez képest bármily csekély összeggel e mozgalomhoz, ha csupán egy részletével is, a doboz árának.

Leirhatatlan örömet fog kelteni a zordon tél hidegében e hasznos adomány, de mennyivel több lelki meleget, ha a rideg lövészárookban a dobozt felnyitva, olvasni fogják, hogy talán az ő szeretett hitvesük, talán egy kedves ismerősük az az ajándékozó, tán éppen kis gyermekeik összeadott filléreikből jött össze a doboz ára.

Gondolja meg mindenki, kihez az egyesület e felhívó szövege eljut, hogy adományával esetleg egy hőiesen és elszántan harcoló katonáknak drága életét, avagy testi épségét menti meg. A nagyszerű cél elérhető, az egyesület maga buzgón végzi nemes hivatását, a többi a magyar társadalom hazafiasságától és áldozatkészségétől függ.

Mutassuk meg, hogy emberek vagyunk, mutassuk meg, hogy magyarok vagyunk. Hadd vigyék szét a világ minden tájára a hazánkért, dicsőségünkért és szabadságunkért velünk küzdő szövetségeseink a magyar nemzet nagyságát.

A szeretetadomány megváltására szánt legkisebb összeget is köszönettel fogadja, kéri és hírlapilag nyugtázza az „Uránia” Országos Nővédő Egyesület, Budapest, IV. Szervita-tér 5., az utalvány szelvényén „Szeretetadomány” felirással.

5613—1915. kig. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak a hadiszolgáltatásokról szóló 1912. LXVIII. t.-cikk 24. és 27. §-ai alapján a vörösréz, nikkel, sárgaréz, bronz, tombakból készült különböző tárgyaknak hadi célokra való igénybevétele tárgyában kiadott rendelete folytán felhívom a város közönségét, illetve mindazok figyelmét, akikre a jelzett, — egész terjedelmében a városi iktatóhivatalban a hivatalos órák alatt mindenki által megtekinthető — rendelet vonatkozik, a következőkre:

1) A beszolgáltatás tárgyát képező vörös rézből készített mindama főzőedények, tiszta nikkelből készített tálak, kannák, stb., sárgaréz, bronzból készült konyhaszerek (mozsarak, gyertyatartók, stb.), vörös rézből készült mosóüstök, fürdőkádak, — vörös rézből és sárga rézből készült nem gyári jellegű gyümölcsbefőző (lekvár) üstök, vörös rézből, sárga rézből, bronzból és tombakból készült kályha előtétek, parázstartók, sárgaréz sulyok, amennyiben azokat tulajdonosaik folyó évi november hó 30-ig a Magyar Vaskereskedők Országos Egyesülete által megbízott bevásárlóknak (Frankovits I. R.-T. és Keller Ferenc és Fia helybeli kereskedőknek) a honvédelmi miniszter ur 262,315—1915. eln. szám rendeletében megállapított áron nem adnák, úgy azok a városnak, mint I. fokú iparhatóságnak területén alakított átvételi bizottság által kijelölendő gyűjtőtelepen fognak a 13,463—1915. eln. 20—6. sz. rendeletben megállapított térítési árak mellett átvétetni.

2) A vásárlással megbízott helybeli kereskedők (Frankovits I. R.-T. és Keller Ferenc és Fia) kötelesek a szabad kézből való vásárlás alkalmával az eladó kívánatára a m. kir. honvédelmi miniszterium által megállapított jegyzéket azoknak felmutatni.

3) Az arra fel nem jogosítottaknak tilos ily bevásárlásokkal foglalkozni.

4) A 13,462—1915. eln. sz. alatt kiadott honvédelmi miniszteri rendelet 6. §-a értelmében az alispán ur által alakítandó átvételi bizottságról, az átvétel módjairól, időpontjáról, helyéről, a kijelölt gyűjtőhelyről, stb. később fogom a közönséget hirdetményileg értesíteni.

5) Végül még csak arra kívánom az érdekelteket figyelmeztetni, hogy mindazok, akik az első pontban jelzett cikkeket be nem szolgáltatják, eltitkolják, vagy a már hivatolt miniszteri rendelet rendelkezéseit bármiképpen megszegi, az 1914. L. t.-c. 17. §-a értelmében két hónapig terjedő elzárással és 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtatnak.

Szilágysomlyó, 1915. november 9.

Donogány János,
polgármester.

392—1915. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a, illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1915. P. k. 931 számú végzése következtében Dr. ifj. br. Dániel Gábor budapesti ügyvéd által képviselt az Országos Központi Hitelszövetkezet javára 360 K — f. s. jár. erejéig 1915. évi június hó 20-án foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1915. évi P. k. 931. számú végzése folytán 360 korona — fillér tőkekövetelés, ennek 1914. évi március hó 20 napjától 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 89 korona 70 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés Deteibenben, a község-házánál leendő megtartására 1915. évi november hó 22-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett

ingóságok az 1884. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szilágysomlyón, 1915. október 31.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

394—1915. végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1915. P. k. 3069. sz. végzése következtében Dr. ifj. br. Dániel Gábor budapesti ügyvéd által képviselt Országos Központi Hitelszövetkezet javára 180 korona s jár. erejéig 1915. évi aug. 15-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, takarmány nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1915-ik évi P. k. 3069. sz. végzése folytán 180 kor. — fillér tőkekövetelés, ennek 1915. évi január hó 26. napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 38 korona 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával, az árverés Lompérton, a község-házánál leendő megtartására 1915. évi november hó 25-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szilágysomlyón, 1915. évi nov. 7.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

Milliók használják

Köhögés

láz, katharrus, nyálkásodás
ellen

**Kaiser-féle
Mell-Karamellák**
a 3 fenyővel

Orvosoktól és hitelesített
magánosoktól 6050 bizonyít-
vány kezeskedik a biztos sikerről.

Kitűnő jóízű bonbonok.

Egy csomag 20 és 40 fillérért, egy
doboz 60 fillérért kapható Viski Balás
Zsigmond gyógyszerárán Szilágysomlyón. 79—